

Klasifikační Kon

Konference
o klinických
klasifikačních
a terminologických
systémech
a jejich
použití
v českém
zdravotnictví

MEZINÁRODNÍ KLASIFIKACE NEMOCÍ PRO ONKOLOGII – MKN-O-3.2

prof. MUDr. Václav Mandys CSc.¹
MUDr. Jitka Vašková²

¹Ústav patologie 3. lékařské fakulty UK a
Fakultní nemocnice Královské Vinohrady
Praha

²Ústav zdravotnických informací a statistiky
ČR, Oddělení klinických klasifikací DRG

- Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (**MKN-O**) byla původně vytvořena pro potřeby onkologických registrů.
- Poslední **3. vydání**, International Classification of Diseases for Oncology, Third Edition (**ICD-O-3**) bylo publikováno v roce 2000.

- Česká verze 3. vydání, tedy **MKN-O-3** je z roku 2004.
- Klasifikace zahrnuje **kódovací systém pro topografii** (lokalizace původu nádoru), vycházející z části II. kapitoly MKN-10 pro maligní nádory.

- Druhou komponentou MKN-O-3 je **kódovací systém pro morfologii**, který zahrnuje termíny používané pro jednotlivé histologické typy nádorů a **šestimístný kód** tvořený čtyřmi číslicemi přiřazenými k danému **histologickému typu**, a další jednou číslicí určující **biologické chování nádoru**.
- **Poslední číslo** se používá pouze u nádorů maligních a označuje diferenciaci (**grading**).

Tabulka 9. Struktura úplného kódu MKN-O

Diagnostický termín:

Nízce diferencovaný dlaždicový karcinom
horního laloku plice

C34.1   M – 8070/3 3

- V průběhu používání klasifikace se ukázalo, že má širší uplatnění, a to nejen pro potřeby onkologických registrů, ale i v diagnostické praxi patologů, kde zjednodušuje a upřesňuje diagnostické závěry patologů a přispívá ke zlepšení komunikace mezi patology a klinickými lékaři.

Tabulka 7. Struktura topografického kódu

C   .
lokalita sublokalita

Příklad **C50.2**
↙ ↘
Prs horní vnitřní kvadrant

Topografie

TOPOGRAFIE

Poznámka: *V položkách C00 až C80.9 se nádory kódují v podpoložkách zahrnujících místo vzniku nádoru. Nádor, který přesahuje hranice dvou nebo více podpoložek a jehož místo vzniku nemůže být určeno, se kóduje v podpoložce „.8“. Například nádor cervikotorakálního jícnu bude kódován C15.8*

C00 - C14 RET, DUTINA ÚSTNÍ A FARYNX

C00 RET *(nepatří sem kůže rtu C44.0)*

C00.0 Zevní horní ret
Červeň horního rtu
Horní ret, NS *(nepatří sem kůže
horního rtu C44.0)*

C00.1 Zevní dolní ret
Červeň dolního rtu
Dolní ret, NS *(nepatří sem kůže
dolního rtu C44.0)*

C01 KOŘEN JAZYKA

C01.9 Kořen jazyka, NS
Hřbet kořene jazyka
Zadní třetina jazyka

C02 JINÉ A NESPECIFIKOVANÉ ČÁSTI JAZYKA

C02.0 Hřbet jazyka, NS
Přední 2/3 jazyka, hřbet
Střední čára jazyka

C02.1 Okraj jazyka
Hrot jazyka

Tabulka 8. Struktura morfologického kódu.

_____/_____
histologie chování grade (stupeň diferenciac)

Příklad: dobře diferencovaný adenokarcinom

M - 8140/ 3 1

Nádor/buněčný typ [adeno-]   Chování [karcinom]   Diferenciace [dobře diferencovaný]

Morfologie

MORFOLOGIE

Poznámka redakce české verze:

Podle požadavku zadavatele je překlad anglické předlohy (ICD-O-3) doslovný. Pouze v případech, kdy by se termín stal nesrozumitelným, byla zvolena jazyková mutace. Stejně tak pro lepší srozumitelnost byly výjimečně ponechány některé anglikanismy. Převážná většina termínů odpovídá české verzi MKN-O-2, na kterou je naše odborná veřejnost zvyklá.

Zkratka [obs] označuje termín obsolentní nebo termín, který není doporučen k používání.

Krátce po vydání MKN-O-3 byly vydány dvě SZO klasifikace nádorů, a to hematopoetických a lymfoidních tkání a nervového systému.

Vzhledem k tomu, že tyto klasifikace uvádějí některé nové kódy, rozhodli jsme se v souladu s doporučením SZO uvést přehled nádorů zařazených v těchto klasifikacích ve dvou separátních přílohách na konci českého vydání MKN-O-3 (viz DODATEK 7 a DODATEK 8).

	800 NÁDORY, NS		8000/9 Nádor, maligní, nejisté, zda primární nebo metastatický
8000/0	Nádor, benigní Tumor, benigní Neklasifikovaný tumor, benigní		Neklasifikovaný tumor, maligní, nejisté zda primární nebo metastatický
8000/1	Nádor, nejisté zda benigní nebo maligní Neoplazie, NS Nádor, NS Tumor, NS Neklasifikovaný nádor, nejisté zda benigní nebo maligní Neklasifikovaný nádor, hraniční malignity	8001/0	Nádorové buňky, benigní
		8001/1	Nádorové buňky, nejisté zda benigní nebo maligní Nádorové buňky, NS
		8001/3	Nádorové buňky, maligní
		8002/3	Maligní nádor, malobuněčný

- Vzhledem k tomu, že v průběhu let po posledním vydání MKN-O-3 docházelo ke **změnám v histologické klasifikaci** některých nádorů, bylo nutné revidovat i údaje v tomto vydání.
- Změny se týkají především úseku **hematoonkologických malignit a biologického chování** některých dalších nádorů.

- V roce 2011 připravila spojená komise [Světové zdravotnické organizace](#) a [International Agency for Research on Cancer](#) revizi 3. vydání Mezinárodní klasifikace nemocí pro onkologii (ICD-O-3.1).
- Tato revize se nepromítla do českého překladu klasifikace.

- V dubnu 2019 pak uvedená komise publikovala druhou revizi klasifikace, tedy [ICD-O-3.2](#).
- ÚZIS ČR připravil návrh českého překladu stavu klasifikace po obou mezinárodních revizích: [MKN-O-3.2](#).

- Tato revidovaná klasifikace uvádí **nově zavedené nádorové jednotky**, preferovaná označení změněných položek morfologické části a změny kódování.
- Původní český překlad byl zrevidován zástupci Společnosti českých patologů, jejich připomínky byly zapracovány.

Nově zavedené jednotky a kódy

Kod	Nazev	NazevPlyn	PlatnostOd
80233	Karcinom spoj.s jádr.proteinem v testes (NUT)	Karcinom spojený s jádrovým proteinem v testes (NUT)	01.01.2019
80540	Verukózní (warty) dyskeratom	Verukózní (warty) dyskeratom	01.01.2019
80543	Verukózní (warty) karcinom	Verukózní (warty) karcinom	01.01.2019
80712	Diferencovaná intraepiteliální neoplazie	Diferencovaná intraepiteliální neoplazie	01.01.2019
80720	Velkobuněčný akantom	Velkobuněčný akantom	01.01.2019
80770	Dlažd.intraepitel.neopl., nízký st.(low grade)	Dlaždicová intraepiteliální neoplazie, nízký stupeň (low grade)	01.01.2019
80772	Dlažd.intraepitel.neopl., vysoký st.(high gr.)	Dlaždicová intraepiteliální neoplazie, vysoký stupeň (high grade)	01.01.2019
99113	Ak.myel.leuk.(mkarbl)t(1;22)(p13;q13);RBM15-MKL1	Akutní myeloidní leukemie (megakaryoblastická) s t(1;22)(p13;q13); RBM15-MKL1	01.01.2019
99673	Myeloidní a lymfoidní neoplázie s abnormal.FGFR1	Myeloidní a lymfoidní neoplázie s abnormalitami FGFR1	01.01.2019
99683	Myeloidní a lymfoidní neoplázie s PCM1-JAK2	Myeloidní a lymfoidní neoplázie s PCM1-JAK2	01.01.2019
99711	Potransplantační lymfoproliferace, NS	Potransplantační lymfoproliferace, NS	01.01.2019
99713	Polymorfní potransplantační lymfoproliferace	Polymorfní potransplantační lymfoproliferace	01.01.2019
99753	Myeloproliferativní neoplázie,neklasif.	Myeloproliferativní neoplázie, neklasifikovatelná	01.01.2019
99913	Refrakterní neutropenie	Refrakterní neutropenie	01.01.2019
99923	Refrakterní trombocytopenie	Refrakterní trombocytopenie	01.01.2019
99933	Myelodysplast.sy.s prst.siderobl.a multilin.dys.	Myelodysplastický syndrom s prstenčitými sideroblasty a multilineární dysplázií	01.01.2019

- **Původní kód, nové označení nádoru:**
  - M-8150/0 Pankreatický neuroendokrinní mikroadenom
  - M-8580/3 Thymom, NS
  - M-8813/0 Fibrom šlachové pochvy
  - M-8823/0 Sklerozující fibrom
  - M-9560/1 Melanotický schwannom

- **Rozšíření kódu chování:**

M-8072/0 Velkobuněčný akantom

M-8148/0 Glandulární intraepiteliální
neoplazie, nízký stupeň (low grade)

M-8213/3 Pilovitý adenokarcinom

M-8260/1 Agresivní papilární tumor

M-8742/0 Lentiginózní melanotický névus

- Mezinárodně je doporučeno **zahájení používání ICD-O-3.2 od 1. ledna 2020.**
- Reálně nově zařazené kódy již existují v publikacích **WHO Classification of Tumours** pro jednotlivé orgánové soustavy, takže aktualizace ICD-O-3.2 především umožňuje vykazování těchto kódů v onkologických registrech.

- **Kontakt:**

prof. MUDr. Václav Mandys, CSc.

Ústav patologie 3. LF UK a Fakultní nemocnice
Královské Vinohrady Praha

Ruská 87, 100 00 Praha 10

- E-mail: vaclav.mandys@fnkv.cz

Děkuji za pozornost